

Czwartek, 13 czerwca 2013 r.

W kwestii bazy rekrutacyjnej

40. kontynuacja i intensyfikacja wysiłków w celu uzyskania większej równowagi między przedstawicielami obu płci, z należytym uwzględnieniem doświadczenia i kompetencji; podkreślenie znaczenia, jakie ma osiągnięcie stanu równowagi na szczeblu delegatur i na innych szczeblach kierowniczych; wprowadzenie środków przejściowych przy jednoczesnym opracowaniu planu działania, który obejmowałby programy opieki mentorskiej, specjalne szkolenia oraz środowisko pracy uwzględniające potrzeby rodzin w celu promowania reprezentacji kobiet i usunięcia przeszkód strukturalnych utrudniających im karierę w dyplomacji;

41. podjęcie wszelkich niezbędnych środków w celu przywrócenia równowagi geograficznej na wyższych szczeblach oraz we wszystkich innych grupach zaszerogowania i na wszystkich innych stanowiskach z myślą o sprzyjaniu poczuciu politycznej odpowiedzialności zarówno wśród urzędników ESDZ, jak i państw członkowskich, co jest wymagane na mocy art. 6 ust. 6 i 8 decyzji w sprawie ESDZ;

42. z uwagi na osiągnięcie celu, jakim była rekrutacja jednej trzeciej personelu z państw członkowskich – zadbanie o to, aby nie dochodziło do koncentracji pracowników z ministerstw krajowych na szczeblach kierowniczych, co wszystkim otworzy szanse na rozwój kariery zawodowej, a także skoncentrowanie się teraz na rekrutacji nowych pracowników z UE, zatrudnianych na stałe; przeanalizowanie też w tym kontekście sposobów, dzięki którym dyplomaci krajowi pracujący w ESDZ mogą ubiegać się o stałe posady w służbie;

43. przeciwstawianie się wszelkim podejmowanym przez państwa członkowskie próbom ingerowania w proces rekrutacji personelu ESDZ, tak aby stworzyć prawdziwie europejski korpus dyplomatyczny i dopilnować, by służba ta działała jedynie we wspólnym interesie europejskim; dopilnowanie, po zakończeniu obecnie okresu przejściowego, aby ESDZ mogła wypracować własne i niezależne procedury rekrutacji, otwarte dla urzędników ze wszystkich instytucji UE oraz kandydatów zewnętrznych w oparciu o otwarte konkursy;

44. z uwagi na szczególną rolę Parlamentu Europejskiego w definiowaniu celów i podstawowych decyzji w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, kompetencje Parlamentu jako władzy budżetowej, jego rolę w demokratycznej kontroli polityki zagranicznej oraz jego doświadczenie w zakresie stosunków zewnętrznych w wymiarze parlamentarnym – rozważenie możliwości umożliwienia urzędnikom z Parlamentu Europejskiego ubiegania się o stanowiska w ESDZ na równi z urzędnikami z Rady i Komisji od dnia 1 lipca 2013 r.;

45. dopilnowanie, by ESDZ dysponowała zestawem umiejętności adekwatnym w kontekście reagowania na konflikt, w szczególności poprzez rozwój umiejętności w obszarze mediacji i dialogu;

W dłuższej perspektywie

46. z myślą o przyszłej konwencji wzywa do zajęcia się kwestią dalszego rozwoju wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony oraz roli ESDZ, w tym również kwestią zmiany nazwy;

o

o o

47. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszego zalecenia Wysokiemu Przedstawicielowi Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa/Wiceprzewodniczącemu Komisji Europejskiej, Radzie, Komisji oraz rządóm i parlamentom państw członkowskich.

P7_TA(2013)0279

Propagowanie i ochrona wolności religii lub przekonań

Zalecenie Parlamentu Europejskiego dla Rady z dnia 13 czerwca 2013 r. w sprawie projektu wytycznych UE dotyczących propagowania i ochrony wolności religii lub przekonań (2013/2082(INI))

(2016/C 065/25)

Parlament Europejski,

— uwzględniając projekt zalecenia dla Rady, przedstawiony przez Laimę Liuciję Andrikienę w imieniu grupy PPE, w sprawie projektu wytycznych UE dotyczących propagowania i ochrony wolności religii lub przekonań (B7-0164/2013),

Czwartek, 13 czerwca 2013 r.

- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka oraz deklarację ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form nietolerancji i dyskryminacji ze względu na religię lub przekonania,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych oraz komentarz ogólny nr 22 Komitetu Praw Człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych ⁽¹⁾,
 - uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
 - uwzględniając konkluzje Rady z 2009 i 2011 r. w sprawie nietolerancji, dyskryminacji i przemocy ze względu na religię i przekonania ⁽²⁾,
 - uwzględniając ramy strategiczne i plan działania UE w dziedzinie praw człowieka i demokracji, przyjęte przez Radę w dniu 25 czerwca 2012 r. ⁽³⁾,
 - uwzględniając wspólny komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2011 r., pt. „Prawa człowieka i demokracja w centrum działań zewnętrznych UE – dążenie do bardziej skutecznego podejścia” (COM(2011) 0886),
 - uwzględniając swoje zalecenie dla Rady z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie specjalnego przedstawiciela UE ds. praw człowieka ⁽⁴⁾ oraz decyzję Rady 2012/440/WPZiB z dnia 25 lipca 2012 r. w sprawie mianowania Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej ds. Praw Człowieka ⁽⁵⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie przeglądu strategii UE w zakresie praw człowieka ⁽⁶⁾,
 - uwzględniając swoje rezolucje w sprawie rocznych sprawozdań dotyczących praw człowieka i demokracji na świecie oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie ⁽⁷⁾,
 - uwzględniając art. 36 Traktatu o Unii Europejskiej,
 - uwzględniając projekt wytycznych UE dotyczących propagowania i ochrony wolności religii lub przekonań (zwane dalej wytycznymi),
 - uwzględniając art. 121 ust. 3 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A7-0203/2013),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej zasady demokracji, państwa prawa, powszechności i niepodzielności praw człowieka i podstawowych wolności, poszanowania godności ludzkiej, równości i solidarności oraz respektowania zasad Karty Narodów Zjednoczonych i prawa międzynarodowego stanowią wytyczne UE dotyczące wszystkich jej działań zewnętrznych;
- B. mając na uwadze, że prawo do wolności religii lub przekonań, w tym przekonań teistycznych, nieistotycznych i ateistycznych, prawo do bycia niewierzącym oraz prawo do zmiany religii lub przekonań to podstawowe prawo człowieka i podstawowa wolność każdej istoty ludzkiej, powiązana z innymi prawami człowieka oraz podstawowymi wolnościami, zgodnie z art. 18 Powszechnej deklaracji praw człowieka;
- C. mając na uwadze, że Parlament Europejski wielokrotnie apelował o opracowanie ambitnego zestawu narzędzi służącego uznaniu prawa do wolności religii lub przekonań za istotny element polityki zewnętrznej UE;
- D. mając na uwadze, że Parlament Europejski z zadowoleniem przyjął w tym kontekście zobowiązanie UE do opracowania wytycznych dotyczących wolności religii lub przekonań zgodnie z planem działania UE w dziedzinie praw człowieka i demokracji, a także podkreślił konieczność zaangażowania Parlamentu i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w przygotowanie tych wytycznych;

⁽¹⁾ Komentarz ogólny przyjęty przez Komitet Praw Człowieka ONZ na mocy art. 40 ust. 4 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych CCPR/C/21/Rev.1/Add.4, 27 września 1993 r.

⁽²⁾ Rada Unii Europejskiej, 24 listopada 2009 r. i 21 lutego 2011 r.

⁽³⁾ Rada Unii Europejskiej, 11855/12.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0250.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 200 z 27.7.2012, s. 21.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0504.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0489, P7_TA(2012)0126, P7_TA(2012)0503.

Czwartek, 13 czerwca 2013 r.

E. mając na uwadze, że zgodnie ze standardami prawa międzynarodowego wszystkie państwa mają obowiązek zapewnić skuteczną ochronę wszystkim swoim obywatelom oraz wszystkim innym osobom podlegającym ich jurysdykcji; mając na uwadze, że w niektórych rejonach świata szeroko rozpowszechnione są prześladowania osób oraz rodzin, społeczności, miejsc kultu i instytucji ze względu na przynależność religijną, przekonania lub uprawnione publiczne okazywanie religii lub przekonań; mając na uwadze, że dyskryminacja ze względu na wyznanie lub przekonania wciąż istnieje we wszystkich regionach świata, w tym w Europie i w jej sąsiedztwie, a także mając na uwadze, że osobom należącym do konkretnych społeczności religijnych, w tym do mniejszości religijnych, a także osobom niewierzącym nadal odmawia się przynależnych im praw człowieka oraz regularnie dyskryminuje, aresztuje i skazuje, a w wielu krajach niejednokrotnie nawet wykonuje się na nich karę śmierci z powodu wyznania lub przekonań;

1. występuje do Rady z następującymi zaleceniami:

Powody działania

- a) propagowanie prawa do wolności religii lub przekonań oraz zapobieganie naruszaniu tego prawa musi być priorytetem w polityce zewnętrznej UE;
- b) w wielu regionach świata utrzymuje się przemoc, prześladowania i dyskryminacja osób należących do wspólnot i mniejszości religijnych lub osób niewierzących; brak tolerancji religijnej, otwartości na dialog oraz ekumenicznej koegzystencji często prowadzi do niepokojów politycznych, przemocy oraz otwartych konfliktów zbrojnych zagrażających ludzkiemu życiu i podkopujących stabilność w danym regionie; wyraźne i niezwłoczne potępienie przez Unię Europejską wszelkich form przemocy oraz dyskryminacji powinno stanowić podstawowy element polityki UE w dziedzinie wolności religii lub przekonań; należy zwrócić szczególną uwagę na sytuację osób, które zmieniły religię lub przekonania, gdyż w praktyce w wielu krajach są one przedmiotem presji społecznej, zastraszania lub otwartej przemocy;

Cel i zakres

- c) cel i zakres wytycznych EU powinien obejmować propagowanie oraz ochronę wolności religii lub przekonań w państwach trzecich, włączenie wolności religii lub przekonań do głównego nurtu wszystkich działań zewnętrznych i polityki UE w obszarze praw człowieka oraz opracowanie jasnych punktów odniesienia, kryteriów, norm oraz praktycznych wskazówek służących bardziej zdecydowanemu propagowaniu wolności religii lub przekonań w pracy urzędników instytucji UE i państw członkowskich, a przez to przyczynianiu się do większej spójności, skuteczności i widoczności działań UE w jej stosunkach zewnętrznych;

Definicje

- d) ponieważ od tego zależeć będzie skuteczne stosowanie wytycznych, powinny one zapewniać jasność stosowanych definicji oraz właściwą i pełną ochronę prawa do wolności religii lub przekonań zgodnie z prawem międzynarodowym, zarówno jeśli chodzi o prywatne, jak i o publiczne wykonywanie tej wolności, a także o jej indywidualny, zbiorowy oraz instytucjonalny wymiar, co obejmuje prawo do bycia wierzącym lub niewierzącym, prawo do zmiany religii lub poglądów, wolność wypowiedzi, zgromadzeń i stowarzyszeń, a także prawo rodziców do kształcenia dzieci zgodnie ze swoimi przekonaniami moralnymi, zarówno religijnymi, jak i niereligijnymi; jasne definicje oraz pełna ochrona są potrzebne również w odniesieniu do uznania osobowości prawnej instytucji religijnych i światopoglądowych oraz poszanowania ich autonomii, prawa do odmowy działania sprzecznego z własnym sumieniem, prawa do azylu, prawa do przestrzegania dni odpoczynku oraz obchodzenia świąt i obrzędów zgodnie z nakazami danej religii lub zgodnie z przekonaniami, a także do podstawowego prawa do ochrony własności;

Wytyczne operacyjne

- e) wytyczne powinny opierać się na prawie międzynarodowym oraz traktatach uznanych i ratyfikowanych przez wspólnotę międzynarodową;

Czwartek, 13 czerwca 2013 r.

Zasada proporcjonalności

f) jak wynika z projektu wytycznych, zgodnie z zasadami przyjętymi przez wspólnotę międzynarodową nie można ograniczać wolności od przymusu wyznawania lub przyjęcia danej religii lub danych przekonań ani wolności rodziców i opiekunów do zapewnienia dzieciom kształcenia religijnego i moralnego; wszelkie inne przejawy prawa do wolności religii lub przekonań mogą podlegać jedynie „ograniczeniom przewidzianym w prawie i koniecznym do ochrony publicznego bezpieczeństwa, porządku publicznego, zdrowia i moralności lub podstawowych praw oraz wolności innych osób”⁽¹⁾; jednocześnie ograniczenia te muszą być interpretowane w sposób rygorystyczny, bezpośrednio związane z chronionymi prawami innych osób oraz współmierne do nich, przy czym należy osiągnąć odpowiednią równowagę; w związku z tym w wytycznych należy podkreślać kryterium proporcjonalności;

Wolność wypowiedzi

g) wolność religii lub przekonań oraz wolność wypowiedzi wzajemnie się uzupełniają, dlatego też w przypadku, gdy prawa te są stawiane w opozycji wobec siebie, UE powinna pamiętać również, że nowoczesne narzędzia medialne w większym stopniu umożliwiają wzajemne kontakty między kulturami i wyznaniem; należy w związku z tym podejmować stosowne działania, aby unikać przemocy międzykulturowej jako odpowiedzi na akty wolności wypowiedzi stanowiące krytykę, a w szczególności ośmieszanie i wykpiwanie; w tym kontekście UE powinna przyczynić się do łagodzenia napięć, np. przez wspieranie wzajemnego zrozumienia i dialogu, a także jednoznacznie potępiać wszelkie akty przemocy popełniane w odpowiedzi na tego rodzaju wypowiedzi oraz stanowczo sprzeciwić się wszelkim próbom uznania wolności wypowiedzi w kwestiach religijnych za niezgodną z prawem, na przykład przepisom dotyczącym bluźnierstwa;

Wspólnotowy wymiar wolności religii lub przekonań

h) w wytycznych należy podkreślić, że nieodłącznym elementem wolności religii lub przekonań jest prawo każdej osoby do wykonywania tej wolności w pojedynkę lub we wspólnocie z innymi ludźmi; obejmuje to:

- wolność kultu lub zgromadzeń w związku z religią lub przekonaniami oraz ustanawiania i utrzymywania w tym celu miejsc kultu,
- wolność nieuczestniczenia w określonej działalności religijnej lub w określonym wydarzeniu religijnym,
- wolność ustanawiania i utrzymywania stosownych instytucji religijnych, medialnych, edukacyjnych, zdrowotnych, społecznych, charytatywnych lub humanitarnych,
- wolność zabiegania o dobrowolny wkład finansowy oraz wkład innego rodzaju od osób fizycznych i instytucji oraz otrzymywania takiego wkładu,
- wolność szkolenia, mianowania, wybierania lub wyznaczania w drodze dziedziczenia stosownych przywódców zgodnie z wymogami i normami określonej religii lub przekonań,
- wolność nawiązywania i utrzymywania łączności z osobami fizycznymi i społecznościami w kwestiach religii oraz przekonań na szczeblu krajowym i międzynarodowym; jednocześnie w wytycznych należy wskazać, że prawo praktykowania religii we wspólnocie z innymi (w ramach którego zawsze należy przestrzegać wolności jednostki) nie powinno być bez powodu ograniczane do oficjalnie uznanych miejsc kultu oraz że UE powinna potępiać wszelkie nieuzasadnione ograniczenia wolności zgromadzeń; w wytycznych należy podkreślić, że państwa mają obowiązek zachowania neutralności i bezstronności w stosunku do grup religijnych, w tym jeśli chodzi o symboliczne lub finansowe wsparcie;

i) uważa, że sekularyzm definiowany jako ścisłe oddzielenie władzy kościelnej i władzy państwowej oznacza odrzucenie ingerowania religii w funkcjonowanie rządu oraz ingerowania państwa w sprawy religijne, chyba że celem jest utrzymanie zasad bezpieczeństwa i porządku publicznego (w tym poszanowanie wolności innych), a także że gwarantuje wszystkim – niezależnie od tego, czy są osobami wierzącymi, agnastykami czy ateistami – jednakową wolność sumienia;

⁽¹⁾ Deklaracja ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form nietolerancji i dyskryminacji ze względu na religię lub przekonania, art. 1 ust. 3, A/RES/36/55.

Czwartek, 13 czerwca 2013 r.

Wymogi rejestracyjne

- j) Unia Europejska powinna podejmować działania, w przypadku gdy wymogi rejestracyjne dotyczące organizacji religijnych lub światopoglądowych nadmiernie ograniczają wolność religii lub przekonań. Rejestracji nie należy postrzegać jako warunku korzystania przez jednostkę z prawa do wolności religii lub przekonań, czyli z praw człowieka, z uwagi na to, że prawo to nie może być uzależnione od wymogów administracyjnych lub prawnych; UE powinna wzywać do zniesienia wszelkich przepisów, takich jak obowiązkowe określanie przynależności religijnej w dokumentach stanu cywilnego, jeżeli przepisy te prowadzą do dyskryminowania osób niewierzących lub osób, które zmieniły religię lub przekonania;

Edukacja

- k) w myśl przyjętych międzynarodowych standardów rodzice lub opiekunowie prawni dziecka mają prawo zapewnić mu kształcenie religijne i moralne zgodne z ich przekonaniami, a dziecko nie może być zmuszane do pobierania nauk religijnych ani światopoglądowych wbrew woli rodziców lub opiekunów prawnych, przy czym zasadę nadrzędną stanowi dobro dziecka; prawo rodziców do wychowywania dzieci w zgodzie z przekonaniami religijnymi lub niereligijnymi obejmuje prawo do niewyrażania zgody na nadmierną ingerencję podmiotów państwowych i pozapaństwowych w proces wychowywania, sprzeczną z przekonaniami religijnymi lub niereligijnymi rodziców; w wytycznych należy podkreślać te aspekty wolności religii lub przekonań oraz zapewniać laickie szkolnictwo publiczne, a w przypadku naruszenia tej zasady delegatury Unii powinny podejmować stosowne działania;

Przepisy prawa rodzinnego i przepisy socjalne

- l) Unia Europejska powinna zwracać szczególną uwagę na dyskryminację ze względu na religię lub przekonania w przepisach prawa rodzinnego i przepisach socjalnych w państwach trzecich, między innymi jeśli chodzi o prawo do zawarcia małżeństwa oraz prawo do opieki nad dzieckiem;

Prawo do odmowy działania niezgodnego z sumieniem

- m) wytyczne powinny obejmować prawo do odmowy służby wojskowej jako niezgodnej z sumieniem, gdyż jest to uprawniona forma wykonywania prawa do wolności poglądów, sumienia i religii; UE powinna apelować do krajów, w których służba wojskowa jest obowiązkowa, by zezwoliły na służbę zastępczą o charakterze niezwiązanym z walką zbrojną lub o charakterze cywilnym, wykonywanej w interesie publicznym i niebędącej formą kary, oraz by powstrzymały się od wymierzania kar, w tym w formie zasądzenia kary pozbawienia wolności, wobec osób odmawiających pełnienia służby wojskowej jako niezgodnej z ich sumieniem;

Azyl

- n) Unia Europejska powinna zachęcać państwa trzecie do przyjmowania uchodźców prześladowanych ze względu na religię lub przekonania, a także do zapewniania im ochrony w postaci azylu, zwłaszcza gdy uchodźcom grozi śmierć lub przemoc; państwa członkowskie UE powinny w większym stopniu starać się przyjmować uchodźców prześladowanych ze względu na religię lub przekonania;

Wsparcie dla społeczeństwa obywatelskiego i współpraca z nim

- o) wsparcie dla wielu różnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji obrońców praw człowieka oraz grup religijnych i światopoglądowych, oraz współpraca z nimi przy opracowaniu i stosowaniu wytycznych będzie mieć zasadnicze znaczenie dla propagowania i ochrony wolności religii lub przekonań, dlatego też zatem punkty kontaktowe ds. praw człowieka w delegaturach Unii Europejskiej powinny utrzymywać regularne kontakty z tymi organizacjami, by móc jak najszybciej wykryć potencjalne problemy pojawiające się w dziedzinie wolności religii lub przekonań w danych krajach;

Monitorowanie i ocena

- p) Europejska Służba Działań Zewnętrznych, pod kierownictwem Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, musi zapewnić właściwe i bieżące monitorowanie oraz ocenę sytuacji w dziedzinie wolności religii lub przekonań na świecie, i w dalszym ciągu należy poświęcać tej kwestii, w tym zaleceniom dotyczącym poprawy, sekcję rocznego sprawozdania UE na temat sytuacji praw człowieka na świecie; w stosunkach z państwami trzecimi, szczególnie w kontekście europejskiej polityki sąsiedztwa, monitorowanie sytuacji w dziedzinie wolności religii

Czwartek, 13 czerwca 2013 r.

lub przekonań powinno należeć do kluczowych kwestii obok innych praw człowieka i podstawowych wolności; należy to odzwierciedlić we wszystkich umowach oraz w dokumentach dotyczących przeglądów i dokumentach sprawozdawczych; Specjalny Przedstawiciel UE ds. Praw Człowieka powinien w prowadzonej przez siebie działalności zwracać szczególną uwagę na kwestie propagowania i ochrony wolności religii lub przekonań, a także odgrywać widoczną rolę w propagowaniu tej wolności w stosunkach zewnętrznych UE; przedstawiciel powinien również utrzymywać kontakty z Parlamentem Europejskim i jego odpowiednimi komisjami, jeśli chodzi o sprawy będące przedmiotem obaw oraz o osiągnięte postępy, a także współpracować z odpowiednimi organizacjami pozarządowymi;

q) należy przyjąć zestaw instrumentów służących monitorowaniu, ocenie i wspieraniu wytycznych UE; należy w nim skupić się na narzędziach operacyjnych, by lepiej odzwierciedlić priorytetowe obszary działania wymienione w wytycznych, a ponadto okólnik powinien:

- przedstawiać szczegółową listę kontrolną do analizy sytuacji w celu śledzenia i monitorowania stanu prawa do wolności wyznania lub przekonań w danym kraju z myślą o wskazaniu postępów lub pogorszenia sytuacji;
- wymagać od kierowników misji UE regularnego składania sprawozdań na tematy dotyczące wolności wyznania lub przekonań, zawierających szczegółową ocenę sytuacji, a także na temat występowania naruszeń prawa do wolności wyznania lub przekonań oraz represji wobec obrońców tego prawa lub wobec innych osób, przy czym należy wskazywać konkretne przypadki wyraźnych naruszeń prawa do wolności wyznania lub przekonań; te sprawozdania składane przez kierowników misji UE powinny być w jak największym stopniu znormalizowane, by możliwe było ich porównywanie;
- podkreślać konkretne działania na forach międzynarodowych lub w ramach współpracy na rzecz rozwoju, które w pełni przyczyniły się do ochrony i propagowania prawa do wolności wyznania lub przekonań, w tym do pomyślnego rozwiązania konkretnych spraw dotyczących dyskryminacji lub prześladowania (osób, grup, mniejszości, instytucji) z powodu wyznania lub przekonań;
- przypominać, że wsparcie ofiar dyskryminacji lub prześladowań ze względu na wyznanie lub przekonania może przyjmować różnorodne formy, w tym formę zaproszenia ofiar do instytucji UE, by umożliwić im publiczne przedstawienie ich sytuacji;

zestaw instrumentów (okólnik) należy opracować w porozumieniu z zainteresowanymi stronami przed końcem 2013 r.;

Wykorzystanie zewnętrznych instrumentów finansowych

r) zewnętrzne instrumenty finansowe UE powinny być wykorzystywane zarówno jako zachęty, jak i jako środki odstraszające (np. zamrożenie środków) w odniesieniu do wolności religii lub przekonań w danym kraju, gdyż jest to nieodłączny element oceny ogólnej sytuacji praw człowieka w kraju; w przypadku poważnego pogorszenia się stanu poszanowania praw człowieka, w tym jeśli chodzi o wolność religii lub przekonań, UE powinna obowiązuje klauzule dotyczące praw człowieka zapisane w zewnętrznych umowach UE z danym państwem; klauzule dotyczące praw człowieka w zewnętrznych umowach UE powinny być wiążące i systematycznie włączane do wszystkich umów zawieranych przez UE z państwami trzecimi;

Działania UE na forach wielostronnych

s) Unia Europejska kontynuować inicjatywy, jakie podejmuje na różnego rodzaju forach wielostronnych w celu propagowania i ochrony wolności religii lub przekonań; w stosownych przypadkach UE powinna wspierać państwa trzecie – na ich wniosek – w opracowywaniu przepisów propagujących i chroniących wolność religii lub przekonań;

Ocena

t) zgodnie z art. 36 Traktatu o Unii Europejskiej Parlament Europejski powinien być zaangażowany w ocenę realizacji wytycznych, która powinna mieć miejsce nie później niż trzy lata po ich wejściu w życie; ocena powinna opierać się na analizie reakcji UE na konkretne sytuacje związane z naruszeniem wolności religii lub przekonań w państwach trzecich; Parlament Europejski powinien być regularnie informowany o sprawach lub wydarzeniach budzących niepokój, zgłaszanych przez delegatury UE; właściwe komisje Parlamentu powinny otrzymywać szczegółowe informacje;

2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszego zalecenia Radzie i Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz do przedstawienia go do wiadomości Komisji.